

Звіт про роботу Педагогічної лабораторії початкової школи за 2025 рік

1. Загальна інформація про лабораторію

- **Педагогічна лабораторія початкової освіти** (далі – Лабораторія).
- **Створення Лабораторії – 2019 рік**
- **Метою діяльності** педагогічної лабораторії початкової освіти є практикоорієнтована реалізація освітньо-професійних програм підготовки фахівців, проведення наукових досліджень у межах затвердженої наукової теми кафедри та впровадження результатів досліджень у практичну діяльність, робота науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти для вирішення конкретної наукової проблеми, студентського наукового гуртка, профорієнтаційної роботи тощо.
- **Основні напрямки діяльності**
 - сприяння підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців початкової школи завдяки реалізації практико-орієнтованої складової змісту освіти;
 - сприяння самоосвіті, професійному вдосконаленню, самовираженню особистості майбутніх педагогів початкової освіти у процесі професійної підготовки;
 - проведення практичних занять з навчальних дисциплін у галузі початкової освіти на високому науковому, методичному і технічному рівні згідно з діючими робочими планами та методичними рекомендаціями;
 - організація експериментально-дослідницької діяльності здобувачів усіх рівнів вищої освіти згідно індивідуальної наукової траєкторії;
 - організація позааудиторної, самостійної роботи здобувачів вищої освіти очної (денної) та заочної форм навчання, завдяки чому розвиваються творчі дослідницькі здібності здобувачів;
 - підвищення рівня фахової та інформаційно-комунікаційної майстерності науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
 - забезпечення використання можливостей комп'ютерних технологій і технічних засобів навчання для науково-педагогічних, педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти;
 - забезпечення індивідуальної роботи науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
 - створення належних та ефективних умов на сучасному науково-технічному рівні для проходження стажування працівників інших закладів освіти;
 - надання консультативної допомоги науково-педагогічним та педагогічним працівникам щодо впровадження сучасних

інноваційних технологій у їх систему роботи в умовах початкової школи.

- Кадрове забезпечення (Штатні НПП кафедри початкової і спеціальної освіти – доц. Дубяга С.М. (керівник Лабораторії), проф. Барбашова І.А., Шевченко Ю.М., доц. Гузь В.В., Саєнко Ю.О., ст. викл. Свириденко Г.В., ас. Таран К.О., Черкашина К.А., Дьоміна В.І.; зовнішні сумісники – викл.-стаж. Сухомлінова А.С., Шершньова О.В.).
- У порівнянні з минулим роком змін у напрямках, структурі лабораторії не відбулось.

2. Основні досягнення року

На кафедрі початкової і спеціальної освіти у 2025 році продовжила свою роботу Педагогічна лабораторія початкової школи. У співпраці з Лабораторією НПП та здобувачі спеціальності 013 (А3) Початкова освіти провели та відвідали ряд конференцій, семінарів, круглих столів різних рівнів.

НПП кафедри та здобувачами-членами Педагогічної лабораторії початкової освіти було проведено ряд конференцій та семінарів різних рівнів.

15 травня 2025 року в онлайн форматі пройшов Всеукраїнський науково-практичний семінар «Упровадження європейських цінностей у систему спеціальної освіти та інклюзивного навчання в Україні» за підтримки фонду Ж.Моне «Strengthening the EU common values through the policy of multilingualism in the education and training of future teachers» за міжнародною програмою Erasmus+. Організаторами семінару виступили науково-педагогічні працівники кафедри початкової і спеціальної освіти, Педагогічна лабораторія початкової освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. В семінарі взяли участь науково-педагогічні працівники, аспіранти, здобувачі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та фахівці ЗДО та ЗЗСО. Закінчився семінар позитивними відгуками від учасників та побажанням подальшої плідної праці колективу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Факультет соціально-педагогічної та мистецької освіти
Педагогічна лабораторія початкової школи
Центр корекційно-розвиткових технологій
Кафедра початкової і спеціальної освіти

за підтримки фонду Ж.Моне «Strengthening the EU common values through the
policy of multilingualism in the education and training of future teachers» за
міжнародною програмою Erasmus+

**ПРОГРАМА
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СЕМІНАРУ**

**«Упровадження європейських цінностей у систему
спеціальної освіти та інклюзивного навчання в Україні»**

Запоріжжя, 2025

**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР**

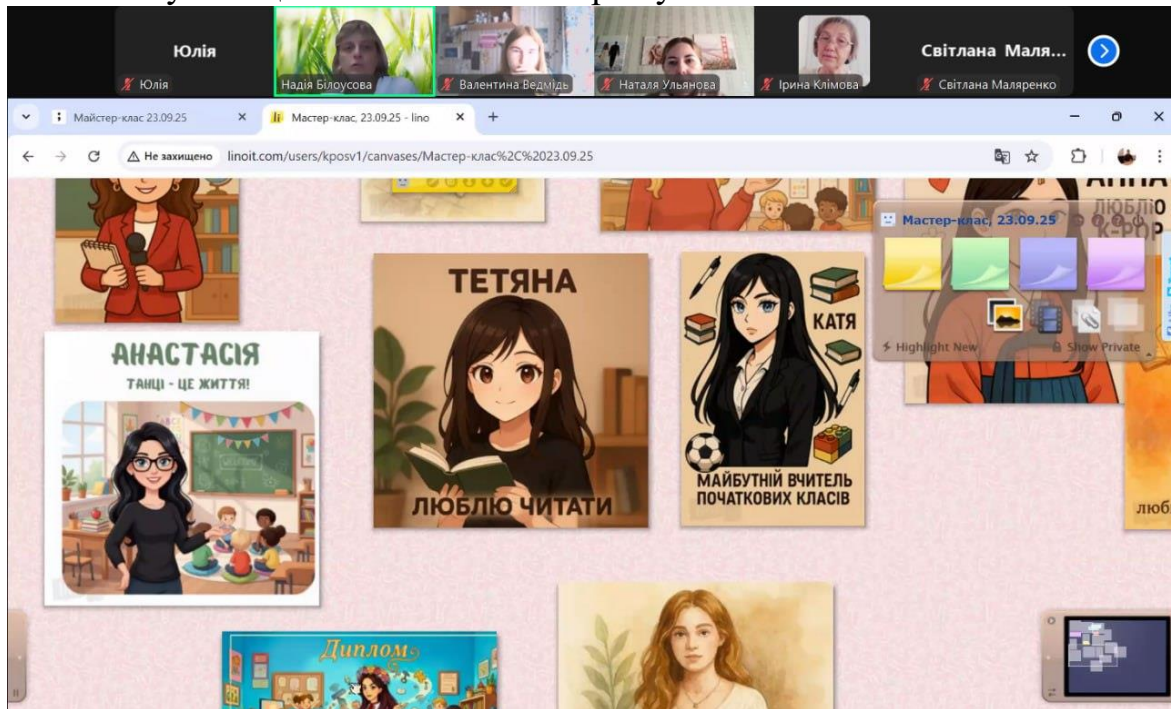
за підтримки фонду Ж.Моне «Strengthening the EU common values through the policy of multilingualism in the education and training of future teachers» за міжнародною програмою Erasmus+

15 ТРАВНЯ 2025 РОКУ

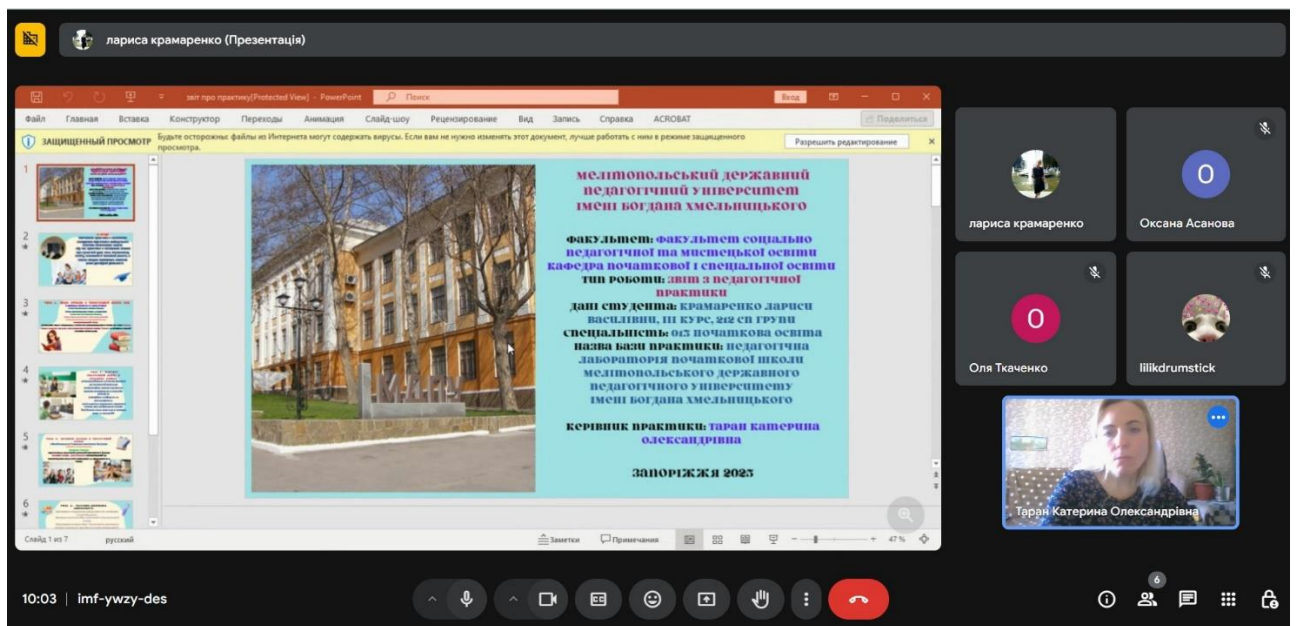
**«Упровадження європейських цінностей у систему спеціальної освіти та
інклюзивного навчання в Україні»**

У рамках співпраці Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та Ніжинського державного університету імені

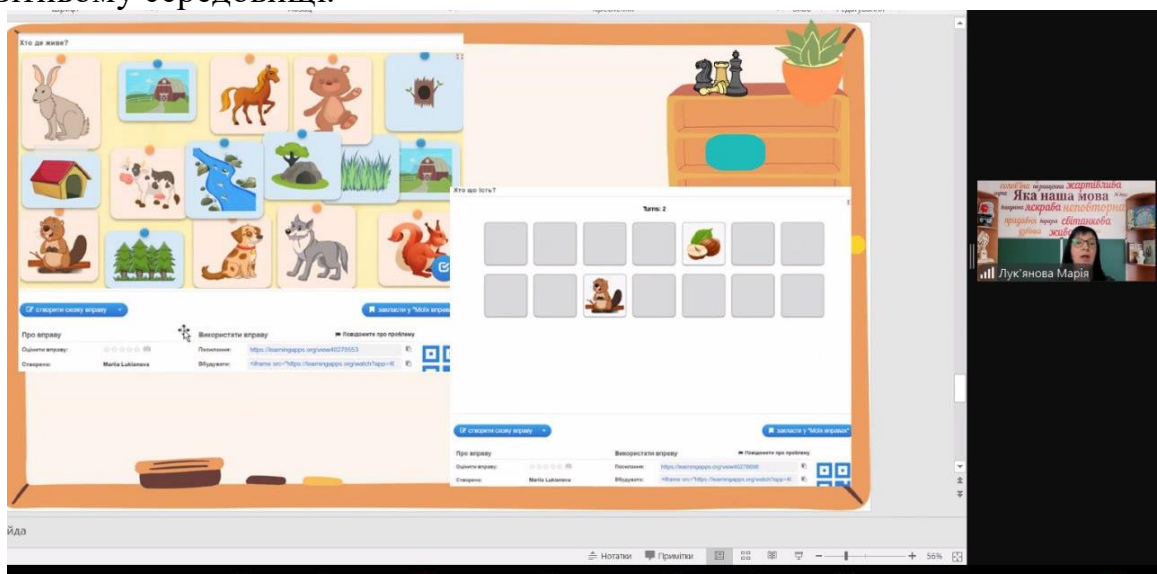
Миколи Гоголя 23 вересня 2025 року відбувся майстер-клас на тему «Використання онлайн-дошок в освітньому процесі». Захід був орієнтований на студентів педагогічних спеціальностей, майбутніх учителів та всіх, хто цікавиться сучасними цифровими інструментами для організації навчання. Учасники мали змогу ознайомитися з інтерактивними онлайн-дошками Linoit та tldraw, які відкривають нові можливості для спільної роботи, обміну ідеями та візуалізації навчального матеріалу.

На базі Педагогічної лабораторії початкової освіти впродовж року проводились навчальні та виробничі практики (педагогічні). Наприклад: з 14 квітня по 18 квітня 2025 р. проходила навчальна (педагогічна) практика для здобувачів I та III курсів групи 2214-сп 212-сп ОП «Початкова освіта. Інклюзивна освіта». Практика проходила на базі педагогічної лабораторії початкової школи МДПУ імені Богдана Хмельницького, методист практики – асистент кафедри Таран К.О. Під час навчальної практики здобувачі освіти виконували завдання з підготовки конспектів уроків, написанню сценаріїв виховних заходів, адже мета практики – не тільки теоретична та практична підготовка майбутніх вчителів, але й розкриття їх творчого потенціалу. Враховуючи важливість наукової роботи, практикантам були надані завдання з аналізу наукових статей та написанню власних тез на тему: «Інклюзивне навчання в реаліях сучасності: виклики та досвід вітчизняної і закордонної практики». Під час практики здобувачі проглянули та обговорили наукові статті, вебінари з актуальних питань початкової освіти в сучасних умовах, відеозаписи уроків початкової школи і виховних заходів на різні теми.

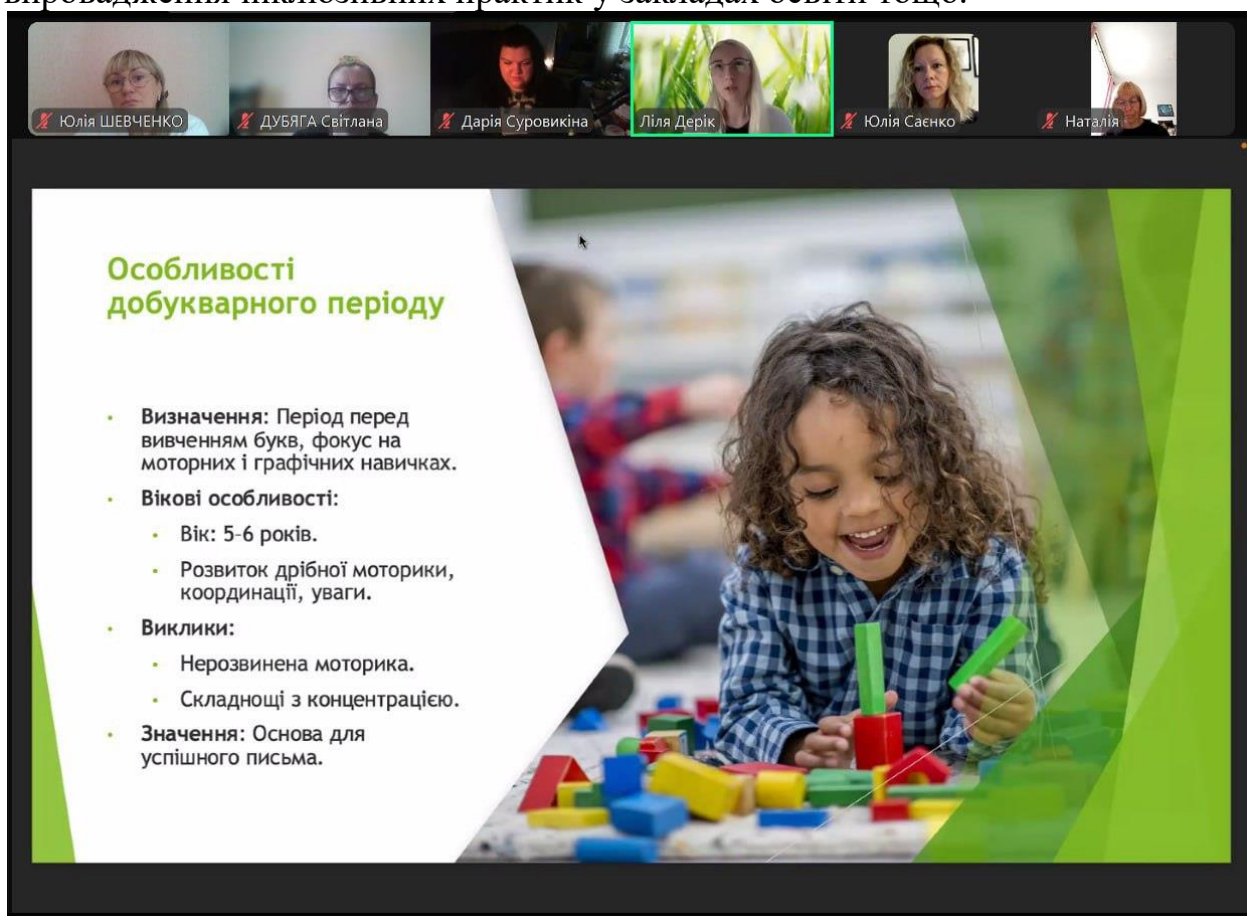

Упродовж року студенти 4 курсу бакалаврату та магістратури спеціальності «Початкова освіта» проходили виробничу практику (педагогічну) на базі Педагогічної лабораторії початкової школи. Практика була спрямована на поглиблення професійних компетентностей майбутніх учителів, поєднання теоретичних знань із практичною діяльністю та формування готовності до роботи в умовах сучасної початкової школи. Під час практики студенти брали участь у проведенні навчальних занять, спостерігали за освітнім процесом, долучалися до розроблення дидактичних матеріалів, впроваджували елементи інноваційних педагогічних технологій та аналізували власну професійну діяльність. Особлива увага приділялася використанню компетентнісного підходу, принципів НУШ і рефлексії педагогічного досвіду. Виробнича практика стала важливим етапом професійного становлення студентів, сприяла розвитку педагогічної майстерності та усвідомленню ролі вчителя початкової школи в сучасному освітньому середовищі.

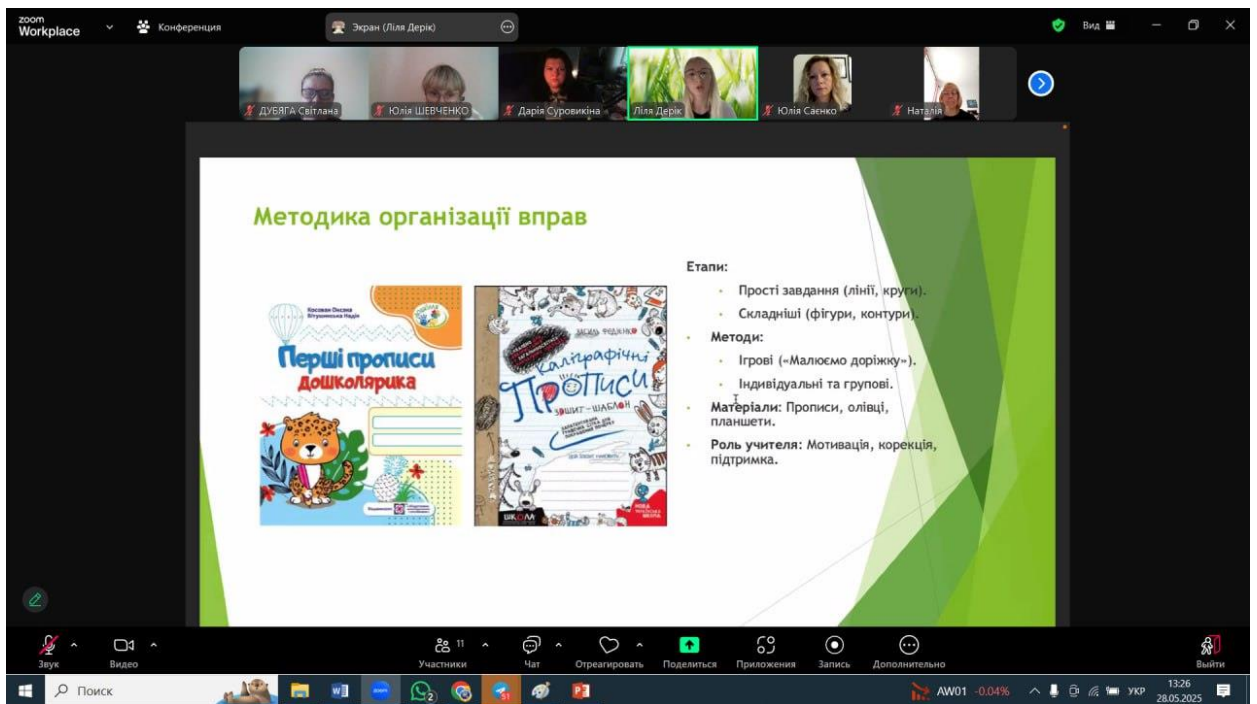
Також на базі Педагогічної лабораторії початкової освіти впродовж року проводились захисти наукових доробків здобувачів спеціальності Початкова освіта – захисти курсових робіт, передзахисти кваліфікаційних (дипломних) робіт, доповіді в рамках семінарів, конференцій, публікації тощо.

28 травня 2025 року на кафедрі відбувся захист курсових робіт здобувачами вищої освіти за спеціальностями 013 Початкова освіта. Захист став підсумком навчально-дослідницької роботи студентів, спрямованої на поглиблення фахових знань та формування практичних навичок наукової діяльності. У межах захисту здобувачі представили результати власних наукових розвідок з актуальних питань сучасної початкової та спеціальної освіти: використання інтерактивних технологій на уроках літературного читання, формування математичної компетентності молодших школярів, впровадження інклюзивних практик у закладах освіти тощо.

Особливості добуварного періоду

- **Визначення:** Період перед вивченням букв, фокус на моторних і графічних навичках.
- **Вікові особливості:**
 - Вік: 5-6 років.
 - Розвиток дрібної моторики, координації, уваги.
- **Виклики:**
 - Нерозвинена моторика.
 - Складнощі з концентрацією.
- **Значення:** Основа для успішного письма.

17 листопада відбувся передзахист кваліфікаційних робіт здобувачів спеціальності 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти, що став важливим етапом у завершенні їхнього професійного становлення та підготовці до атестації. У заході взяли участь члени комісії, наукові керівники, викладачі кафедри та здобувачі-випускники. Під час передзахисту здобувачі презентували результати своїх досліджень, демонстрували практичну значущість обраних тем, аргументували актуальність отриманих висновків та пропонували власні методичні розробки для використання в освітньому процесі початкової школи.

ВІДБУВСЯ ПЕРЕДЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ АЗ ПОЧАТКОВА ОСВІТА ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У заході взяли участь члени комісії, наукові керівники, викладачі кафедри та здобувачі-випускники. Під час передзахисту здобувачі презентували результати своїх досліджень, демонстрували практичну значущість обраних тем, аргументували актуальність отриманих висновків та пропонували власні методичні розробки для використання в освітньому процесі початкової школи. Комісія підняла високий рівень підготовки, вміння здобувачів чітко структурувати матеріал, презентувати результати дослідження й відповідати на фахові запитання. Особливо підкреслено практичну спрямованість робіт, що відповідає сучасним вимогам Нової української школи та тенденціям розвитку початкової освіти.

КАФЕДРА ВІТАЄ ЗДОБУВАЧІВ ІЗ УСПІШНИМ ПРОХОДЖЕННЯМ ПЕРЕДЗАХИСТУ ТА БАЖАЄ НАТХНЕННЯ У ФІНАЛІЗАЦІЇ РОБІТ І ВПЕВНЕНOSTІ ПІД ЧАС МАЙБУТНЬОГО ЗАХИСТУ!

Традиційне навчання

- Класні посібники, робота з підручником
- Паралельне опрацювання інформації
- Перевірка знань за допомогою тестування
- Мотивація до навчання, яка ґрунтується на оцінці результатів навчання
- Оформлення навчального матеріалу

Використання візуальних матеріалів та онлайн-додатків

- Використання візуальних матеріалів, інтерактивних презентацій
- Активна участь через графі, тести, відеоролики
- Навчання через розуміння сутності навчального матеріалу
- Навчання через розуміння сутності навчального матеріалу
- Розуміння сутності навчального матеріалу

Підвищення результативності навчання з використанням візуальних матеріалів та онлайн-додатків

Ефективність уроків залежить від використання візуальних матеріалів та онлайн-додатків під час проведення уроків.

Завдання 1
Сформулювати мету уроку, яку можна використати для формування умінь та навичок учнів.

Завдання 2
Сформулювати мету уроку, яку можна використати для формування умінь та навичок учнів.

Завдання 3
Сформулювати мету уроку, яку можна використати для формування умінь та навичок учнів.

Мета дослідження полягає у тому, щоб встановити закономірності формування умінь та навичок молодших школярів з використанням візуальних матеріалів та онлайн-додатків.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Формування зв'язного мовлення молодших школярів засобами ігрової технології

Робота студентки кафедри
Росадиш Ірина
Науковий керівник
Шевченко Ольга Михайлівна

17 Листопада 2025 року

Здобувачами спеціальності 013 Початкова освіта впродовж 2025 року було відвідано ряд конференцій та семінарів різних рівнів. Всі наукові досягнення здобувачів відображені на сторінці кафедри <https://spmo.mdpu.org.ua/navchalno-naukovyj-institut-sotsialno-pedagogichnoyi-ta-mystetskoji-osvity/1kafedra-pochatkovoyi-osvity/naukovi-dosyagnennya-zdobuvachiv/>

Впродовж року здобувачами вищої освіти надруковано 7 наукових публікацій, що стосуються проблематики Педагогічної лабораторії початкової школи і відображають наукові результати проведених досліджень на базі Лабораторії.

Керівниця Лабораторії доцент Світлана Дубяга пройшла навчання за програмою вебінару «Академічна доброчесність: виклики, проблеми та перспективи – 2025» (15 годин) на базі НУ «Запорізька політехніка». Сертифікат АР №4485/0073-25 від 20 березня 2025 р.

Проф. Юлія Шевченко, проф. Ірина Барбашова, доц. Світлана Дубяга, доц. Володимир Гузь, доц. Юлія Саєнко беруть участь у Міжнародному проєкті ERASMUS+ «Developing Future Educators' Digital Competence Through Introducing Robotics into Curriculum» 101179514 – ERASMUS-EDU-2024-SBHE-STRAND-1 (Грантова угода №101179514 – EduRob), січень 2025 – січень 2028. 9 червня 2025 року в межах реалізації МДПУ імені Богдана Хмельницького ЕРАЗМУС+ проєкту «Developing Future Educators' Digital Competence Through Introducing Robotics into Curriculum» (Грантова угода №101179514 – EduRob) відбувся навчальний візит доцента Володимира Гузя до Естонії.

Доц. Юлія Саєнко бере участь у Міжнародному проєкті the LEGO Foundation, імплементація модулів «Навчання через гру».

3. Кількісні показники

Табл. 1.

Кількісні показники проведених заходів Лабораторії за 2024-2025 роки

Види	2024	2025
Участь у міжнародній виставці	1	1
Кількість проведених заходів	2	2
Кількість залучених учасників і учасниць	161	193
Кількість партнерств	2	7
Участь у реалізації проєктів	2	4
Кількість публікацій / навчальних матеріалів	16	42
Участь у конференціях	35	46

Отримання авторського свідоцтва на науковий твір	6	6
Загальна динаміка		

- кількість проведених заходів – 2
- кількість учасників – 193
- кількість партнерств – 7
- кількість реалізованих проєктів – 4
- кількість заявок/грантів – 0
- кількість публікацій / навчальних матеріалів – 11 фахових публікацій НПП, 24 тези, 4 методичних рекомендацій для здобувачів, 7 публікацій здобувачів.
- фінансові надходження через проєкти -

3. Заходи Лабораторії

- Онлайн Всеукраїнський науково-практичний семінар «Упровадження європейських цінностей у систему спеціальної освіти та інклюзивного навчання в Україні» за підтримки фонду Ж.Моне «Strengthening the EU common values through the policy of multilingualism in the education and training of future teachers» за міжнародною програмою Erasmus+, 15.05.2025 (120 учасників, НПП та здобувачі вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара).
- Онлайн майстер-клас на тему «Використання онлайн-дошок в освітньому процесі», 23.09.2025 (63 учасники, НПП та здобувачі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, НПП та здобувачі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя).

4. Партнерства та співпраця

- Договори про співпрацю 2025:
 - Сумська міська рада Сумський дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) №26 «Ласкавушка» Сумської міської ради (Сумський ДНЗ №26 «Ласкавушка»)
 - Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради

5. Наукова / Освітня діяльність (за наявності)

У 2025 році діяльність Педагогічної лабораторії спрямовувалась на реалізацію та методичний супровід освітніх компонентів підготовки

здобувачів спеціальності 013 «Початкова освіта», зокрема в межах навчальних і виробничих (педагогічних) практик, а також імплементацію модулів міжнародних проєктів (Erasmus+, LEGO Foundation), орієнтованих на розвиток цифрової та педагогічної компетентностей майбутніх учителів.

На базі Лабораторії проведено всеукраїнський науково-практичний семінар та міжуніверситетський онлайн майстер-клас, спрямовані на підвищення професійної, цифрової та інклюзивної компетентності НПП і здобувачів. Керівниця Лабораторії пройшла підвищення кваліфікації з академічної доброчесності (15 годин), що посилило якість освітньої та наукової діяльності.

Лабораторія виступала платформою для проведення педагогічних досліджень здобувачів та НПП з проблем сучасної початкової й інклюзивної освіти. У межах практик і кваліфікаційних робіт здійснювався аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду, опрацювання наукових джерел, підготовка аналітичних узагальнень і методичних рекомендацій.

У 2025 році за тематикою діяльності Лабораторії підготовлено та опубліковано 11 фахових публікацій НПП, 24 тези доповідей, 4 методичні рекомендації для здобувачів та 7 наукових публікацій здобувачів вищої освіти, що відображають результати досліджень, проведених на базі Лабораторії.

Результати науково-методичних напрацювань упроваджено в освітній процес під час проведення навчальних занять, педагогічних практик, розроблення конспектів уроків, сценаріїв виховних заходів, використання цифрових інструментів і впровадження інноваційних педагогічних технологій відповідно до принципів НУШ.

У 2025 році відзначається розширення науково-освітньої діяльності Лабораторії порівняно з попереднім роком, зокрема за рахунок активнішої міжнародної співпраці, зростання публікаційної активності НПП і здобувачів, систематизації практичної підготовки студентів та інтеграції результатів досліджень в освітній процес.

6. Висновки

Педагогічна лабораторія початкової школи у 2025 році забезпечила системну науково-освітню діяльність кафедри початкової і спеціальної освіти, ставши осередком проведення всеукраїнських науково-практичних заходів, навчальних і виробничих практик, захистів курсових та кваліфікаційних робіт. Лабораторія активно інтегрована у міжнародні ініціативи (Erasmus+, LEGO Foundation), сприяла підвищенню наукової активності НПП і здобувачів та розвитку партнерської мережі.

Спостерігається зростання якісних показників діяльності: розширення міжуніверситетської та міжнародної співпраці (участь НПП у міжнародних проєктах), активна участь здобувачів у наукових заходах, збільшення кількості публікацій і методичних напрацювань, систематизація практичної підготовки студентів бакалаврату та магістратури на базі Лабораторії.

Діяльність Лабораторії безпосередньо сприяє реалізації стратегічних цілей МДПУ щодо інтернаціоналізації, цифровізації освіти, впровадження

європейських цінностей, розвитку інклюзивної та компетентісно орієнтованої педагогічної освіти, а також підвищення наукового потенціалу університету.